

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce: **J. A.**, státní příslušnost Ukrajina, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.10.2013 č. j. OAM-576/VL-18-K01-2009, **ve věci udělení mezinárodní ochrany,**

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 14.10.2013 č. j. OAM-576/VL-18-K01-2009 žalované Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen ČR) zamítlo žádost žalobce o mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Po provedeném dokazování vzal žalovaný

správní orgán za objasněno, že žalobce uváděl jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany obavu z návratu do vlasti, jelikož nemá žádné doklady totožnosti a nemůže prokázat své občanství. Dalším důvodem žalobce je obava z dopadu potíží svého otce s mafií na svoji osobu a strach z uvěznění z důvodu nevykonání základní vojenské služby. Jako další důvod žalobce uváděl potřebu legalizace pobytu v České republice. Tyto důvody žalovaný neuznal jako relevantní pro udělení mezinárodní ochrany ani doplňkové mezinárodní ochrany, a proto rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany ani doplňkové ochrany žalobce podle shora citovaných zákonných ustanovení.

Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které uvedl, že se domnívá, že žalovaný porušil jednak ust. § 14 a § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu a jednak ust. § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů). Současně žalovanému vytýkal i porušení článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Na výzvu soudu doplnil žalobce svou žalobu podáním ze dne 10.12.2013, v němž uvedl, že „závěry správního orgánu ohledně interpretace ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu má za nesporné“. Nicméně má za to, že žalovaný pochybil při interpretaci ustanovení zákona o azylu ohledně možnosti doplňkové ochrany. Žalobce poukázal na to, že žalovaný je povinen provést při formulování úvahy ohledně použití § 14a zákona o azylu test „reálného nebezpečí“, na což ovšem žalovaný zcela rezignoval. Žalobce poukázal na podmínky v ukrajinských věznicích, které jsou natolik otřesné, že výkon trestu odnětí svobody či omezení osobní svobody z důvodu vazby na Ukrajině je zásahem do práv chráněných čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, což znamená nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Jestliže žalovaný bez dalšího uzavřel, že v jeho případě návratu do vlasti lze usuzovat maximálně na finanční postih, není jasné, z jakých skutkových a právních úvah vycházel. Tento závěr je dle žalobce nepřezkoumatelný a znamená porušení ust. § 68 odst. 3 správního řádu. Žalobce se domnívá, že se žalovaný dopustil v jeho neprospěch analogie tím, že na straně sedm svého rozhodnutí uvedl, že sourozenci již získali v ČR platná pobytová oprávnění na základě zákona o pobytu cizinců a že žalobce tak jistě dle názoru správního orgánu může situaci řešit obdobným způsobem. Dle žalobce žalovaný chybně posoudil možnost vnitrostátní ochrany, když pouze uvedl výčtem množství institucí státní moci, u kterých by měl pomoc vyhledat, avšak ignoroval hledisko spočívající v efektivitě a přístupu jednotlivce k této ochraně. V další části žaloby žalobce citoval ust. § 19 odst. 1 zákona o azylu, čl. 8 odst. 2 písm. b) Směrnice rady 2005/85/ES a poukázal na rozsudek NSS ze dne 31.7.2008 č.j. 5Azs 55/2008-71, k čemuž uvedl, že „politická prohlášení členů vlády jsou naprosto nevhodným podkladem pro rozhodnutí ve věci MO, což zakládá porušení § 19 zákona o azylu a následně i § 2 odst. 1 správního řádu“. Vycestování žalobce by bylo rovněž v rozporu s článkem 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jelikož zasahuje intenzivně do jeho soukromého rodinného života, a to ve vyšší míře, než je dán zájem České republiky na jeho vycestování. Navrhoval, aby rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 9.1.2014 popíral oprávněnost námitek uváděných žalobcem a odkázal přitom na obsah správního spisu, zejména

na vlastní žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, použité informace o zemi původu, výpovědi žalobce a na samotné vydané rozhodnutí. Žalovaný postupoval v souladu s příslušnými právními normami a procesně správným způsobem. Žalovaný odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a to, že nedospěl k závěru, že žalobci je možno udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Navrhoval proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 14.10.2013 č. j. OAM-576/VL-18-K01-2009, připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce postupoval přitom krajský soud podle ust. § 65 a násl. s.ř.s., tj. ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s. ř. s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce při pohovoru k žádosti dne 6.10.2009 odpověděl na otázku, z jakých důvodů opustil svou vlast to, že v říjnu 1995 jej odvezli rodiče a že si moc z toho z Ukrajiny nepamatuje. Na otázku, z jakých důvodů žádá o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že v Česku žil a studoval, zná jazyk a chtěl by dokončit střední školu. Má v Ostravě boxerský klub, kde je registrovaný jako zápasník a je na škole v matematické třídě s rozšířenou výukou programování. Po ukončení studia by zde mohl mít i zaměstnání, protože během studia se o něj několik firem zajímalo ohledně programování. Měl by zde zajištěnou budoucnost. V případě návratu na Ukrajinu by mu hrozila vazba za vyhýbání se základní vojenské službě. Na Ukrajině není nikde registrován, po příjezdu by ho vzali do vazby. Pokud by zjistili, že nebyl na vojně, hrozily by mu dva roky vězení. Navíc by neměl žádné doklady k pobytu a k přihlášení, za což by ho také drželi ve vězení. Žalobce zde má sourozence s pobytem a jeho sestra G. má zde rovněž pobyt. Žalobce by zde měl práci a bydlení, staral by se sám o sobě a jediné, co požaduje, jsou doklady k pobytu v ČR. Do vlastnoručně psaného prohlášení o důvodech podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že tady má sestru s pobytem v ČR, ovládá český jazyk, chodil zde na gymnázium. Měly o něj zájem některé firmy, protože chodil do matematické třídy s povinnou výukou informační výpočetní techniky. Je talentovaný sportovec, závodně zápasil za oddíl Fight gym Ostrava, kde dělal muay thai a později také box. Z Ukrajiny byl rodiči vyvezen v osmi letech věku, nemá žádné doklady, nemají trvalé bydliště a nejsou nikde evidováni jako občané Ukrajiny. Nemá doklady, které by mu umožnily pobyt na území Ukrajiny a nejdůležitějším důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je to, že nenastoupil v 18ti letech povinnou vojenskou službu, za což by šel do vězení. Z obsahu správního spisu žalovaného dále vyplývá, že dne 26.4.2011 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V rámci tohoto pohovoru žalobce v podstatě opakoval stejné důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany a upřesnil, že od roku 1995 zemi původu již nenavštívil. Dříve tam žil v bytě rodičů ve městě Boryslav. Ukrajinu opustil kvůli problémům svého otce, po němž chtěla mafie peníze, stříleli na jeho bratra a jeho sestra byla znásilněna. Při doplňujícím pohovoru konaném dne 17.9.2013 žalobce uvedl, že na Ukrajině neabsolvoval základní vojenskou službu, což je tam považováno za vlastizradu a v souvislosti s nekonáním této služby se obává uvěznění. Součástí správního spisu je zpráva MZV USA ze dne 30.7.2012 o svobodě vyznání za rok 2011, zpráva Freedom

House z ledna 2013 Svoboda ve světě 2013 – Ukrajina, informace Amnesty International ze dne 23.5.2013 – Ukrajina, údaje o zemi – Ukrajina mezinárodní organizace pro migraci (IOM) ze srpna 2012, zákon Ukrajiny o občanství Ukrajiny č. 2235-III ze dne 18.1.2001 (platné znění po novele 2011), informace Australského azylového přezkumného tribunálu ze dne 11.12.2009 nazvaná „Ukrajina – odvod do armády – vyhýbání se odvodu do armády“, informace MZV č.j. 110044/2013-LPTP ze dne 2.10.2013 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, informace MZV č.j. 113285/2012-LPTP ze dne 19.9.2012, č.j. 121230/2011-LPTP ze dne 7.12.2011, č.j. 308111/2010-KKM ze dne 26.3.2010 a č.j. 113176/2009-LPTP ze dne 23.7.2009.

Podle ustanovení § 14 citovaného zákona, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Dle ust. § 14a citovaného zákona se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Žalobce žalobou napadl rozhodnutí žalovaného v celém výroku, nicméně v doplnění své žaloby ze dne 10.12.2013 upřesnil, že proti neudělení azylu podle ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu nemá námitek. Má však za to, že žalovaný nesprávně posoudil v jeho případě možnost udělení doplňkové mezinárodní ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu. Poukázal na podmínky ukrajinských věznic, v důsledku kterých by výkon trestu odnětí svobody či vazby byl zásahem do práv chráněných článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a který znamená nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. V této souvislosti žalovanému vytýkal, že jeho obavy bez dalšího vyhodnotil tak, že u žalobce v případě návratu do vlasti lze usuzovat maximálně na jeho finanční postih. Podle žalobce není jasné, z jakých skutkových a právních úvah žalovaný vycházel a že tím je celý tento závěr nepřezkoumatelný a ve svém důsledku znamená porušení ust. § 68 odst. 3 správního řádu. S touto žalobní námitkou se krajský soud neztotožňuje, neboť žalovaný se problémem žalobce ohledně nevykonání základní vojenské služby a v důsledku toho hrozby až dvouletého trestu vězení v odůvodnění svého rozhodnutí podrobně vypořádal na straně pět a šest napadeného rozhodnutí. Poukázal přitom na státní program pro rozvoj ozbrojených sil 2006-2011 a na informaci MZV č.j. 122295/2012-LPTP ze dne 5.12.2012, dle které je výkon základní vojenské služby na Ukrajině upraven zákonem Ukrajiny o vojenské službě. Výkon základní vojenské služby provádějí muži ve věku 18-25 a muži starší 25ti let nejsou povinni vojenskou službu vykonávat. Podle těchto informačních zdrojů je vyhýbání se nenastoupení výkonu základní vojenské služby na Ukrajině časté vzhledem ke špatným podmínkám této služby a pokud občan Ukrajiny nemá legitimní důvod k odkladu výkonu této služby a je nyní starší 25ti let, musí počítat minimálně

s pokutou v rozsahu až cca 30 Eur. V odůvodnění rozhodnutí žalovaného je dále uvedeno, že v případě, že se občan Ukrajiny opakovaně této službě vyhýbá, může být trestně stíhán a odsouzen k trestu odnětí svobody až na tři roky. Občanu Ukrajiny staršímu 30ti let, který základní vojensku službu dosud nevykonával a vrací se do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, pravděpodobně žádný postih nehrozí s výjimkou pokuty 30 Eur. Žalovaný z toho usoudil, že žalobce je nyní ve věku, při němž se zřetelem ke shora uvedené informaci lze usuzovat maximálně na jeho finanční postih. Není tedy možno přisvědčit námitce žalobce, že žalovaný v odůvodnění bez dalšího uzavřel, že v případě jeho návratu do vlasti tak lze usuzovat maximálně na jeho finanční postih a že je v tomto ohledu odůvodnění napadeného rozhodnutí nepřezkoumatelné. Tato žalobní námitka je proto nedůvodná a nedůvodná je i co do žalobcova tvrzení, že žalovaný porušil ust. § 14a zákona o azylu.

Z tohoto ustanovení vyplývá, že doplňkovou ochranu lze udělit cizinci, pokud by mu při návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, za kterou se považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Ani jeden z těchto důvodů nebyl v průběhu správního řízení (jak vyplynulo z obsahu správního spisu) zjištěn, neboť žalobce hrozbu vážné újmy spatřoval v otřesných podmínkách ukrajinských věznic v případě uvěznění pro nevykonání základní vojenské služby a tato obava je ze shora uvedených důvodů nedůvodná.

Další žalobní námitkou žalobce bylo to, že se domnívá, že žalovaný úvahu uvedenou na straně sedm napadeného rozhodnutí, že sourozenci již získali v ČR platná pobytová opatření na základě pobytu cizinců a jmenovaný tak může řešit situaci obdobným způsobem, se dopustil nepřipustné analogie v jeho neprospěch. Tato námitka je dle názoru krajského soudu zcela nelogická, neboť za situace, ve které se žalobce nachází je otázka řešení jeho dalšího legálního pobytu v České republice skutečně možná podle zákona č. 326/1995 Sb., o pobytu cizinců na území ČR v platném znění, zejména za situace, kdy u něj nejsou podmínky pro udělení mezinárodní ochrany či doplňkové mezinárodní ochrany. Zdůvodňoval-li žalobce svoji námitku ohledně neudělení doplňkové mezinárodní ochrany tím, že by jeho vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, tedy že by bylo v rozporu s článkem 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a to proto, že by bylo jeho vycestování nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života, je k tomu nutno uvést, že mezinárodní ochranu či doplňkovou mezinárodní ochranu je možno udělit jen v případě zjištění taxativně vymezených důvodů v zákonu o azylu a že institutu podle tohoto zákona nelze použít pro legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, kterou upravuje výše zmíněný zákon č. 326/1995 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Žalobce měl za to, že splnil předpoklady pro udělení azylu podle ust. § 14 zákona o azylu. Tuto žalobní námitku ani v žalobě ani v jejím doplnění blíže neodůvodnil, tedy neuvedl skutečnosti, ve kterých spatřuje důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Ze shora citovaného ust. § 14 vyplývá, že tento azyl lze udělit v případě

hodném zvláštního zřetele, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebyl zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 téhož zákona. Z údajů žalobce zaprotokolovaných ve správním spisu však žádné skutečnosti svědčící pro udělení humanitárního azylu zjištěny nebyly.

Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl, přičemž rozhodl v souladu s ust. § 51 s.ř.s. bez nařízení jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., jelikož procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu nákladů řízení neuplatňoval.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 17. prosince 2014

JUDr. Petr Indráček
samosoudce